

Rapport

BILDSTÖD I KALLELSE Habiliteringscentrum och Specialisttandvården i samverkan

PILOTPROJEKT MAJ - DECEMBER 2018

SAMMANFATTNING

Pilotprojektet genomfördes utifrån ett av målen i Region Västmanlands Handlingsplan "Delaktighet för personer med funktionsnedsättning" (2017-2018). Rätten att få anpassad information och möjlighet att kommunicera utifrån individuella förutsättningar finns omskrivet i bland annat FN:s konventioner om barnets rättigheter och rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt i Patientlagen. Projektets syfte var att använda bildstöd i kallelse till en rutinundersökning för att underlätta barnets förståelse inför och under besöket och därmed bidra till ökad delaktighet, trygghet och minskad oro. Målgruppen för projektet var barn med diagnos inom autismspektrum som fick sin tandvård vid Specialisttandvårdens enhet för Pedodonti. Personalen på enheten hade redan viss erfarenhet av att använda bildstöd i undersökningssituationer. Habiliteringscentrum samverkade utifrån sin specialistkompetens i framtagandet av bildstöds materialet.

Bildstödet användes under perioden maj-december 2018. Det bestod av en kallelse med bildstöd som vårdnadshavare skulle gå igenom tillsammans med barnet inför undersökningen. Samma bildstöds material användes sedan av personalen under besöket. I samband med besöket fick de barn som själva kunde, samt deras vårdnadshavare, utvärdera besöket. Personalen fyllde också i en utvärdering.

I starten av projektet beräknades 50 stycken barn kunna ingå i underlaget. Vid rapportsammanställningen hade av olika anledningar endast hälften av barnen kallats. Tre barn bedömdes ha möjlighet att besvara två utvärderingsfrågor, sju vårdnadshavare svarade på enkäten och sju svar inkom från tandvårdspersonal. Två barn tyckte att besöket upplevdes som bra och vårdnadshavarna uppgav att deras barn var mindre oroliga, förstod bättre vad som skulle hända, var mer delaktiga och kunde uttrycka sin vilja. Personalen upplevde inte att barnen var mer delaktiga eller kunde uttrycka sin vilja bättre men att några barn förstod situationen bättre med bildstöd. Personalen var eniga om att bildstöd säkert kan underlätta även för andra målgrupper.

Med tanke på att underlaget är för litet för att dra några säkra slutsatser så går det ändå att utgå ifrån att vårdnadshavare upplevde att barnen, med hjälp av bildstödet, kunde vara mer delaktiga, förstod bättre vad som skulle hända och var mindre oroliga. Vårdnadshavarnas vetskap om att verksamheten använder bildstöd ger dem troligtvis också positiv tillit till situationen vilket indirekt även påverkar barnens välbefinnande. Det framkom även att personal som arbetar med bildstöd behöver uppdatera sig och träna om bildstöds materialet förnyas eller nytt bildstöd ska införas.

Pilotprojektet är också ett försök att visa på styrkan i att två olika verksamheter samverkar och som i det här fallet lär av varandra. Projektgruppen tror även att det finns en vinst med att hitta rutiner och verktyg för att utforma kallelser universellt. Information och kommunikation som görs tillgänglig för personer med kommunikativa svårigheter är tillgänglig för alla.

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

INNEHÅLL

1	Inledning	4
1.1	Handlingsplan – aktivitetsmål	4
1.2	Målgrupp för pilotprojektet - Specialisttandvården.....	4
1.3	Stödfunktion i pilotprojektet - Habiliteringscentrum.....	4
2	Rätten till information och kommunikation	4
2.1	Bildstöd.....	5
3	Syfte.....	5
4	Genomförande	6
5	Material	7
6	Resultat.....	8
7	Analys	9
8	Kontaktpersoner och länkar	11
8.1	Kontaktuppgifter	11
8.2	Länkar för den intresserade	11
9	Bilagor.....	12
9.1	Sammanställning enkätsvar	12
9.2	Bildstöd.....	16
9.3	Utvärdering	19

1 INLEDNING

1.1 Handlingsplan – aktivitetsmål

Handlingsplanen "Delaktighet för personer med funktionsnedsättning" (2017 - 2018) är kopplad till Region Västmanlands program "Lika möjligheter till fullständigt och faktiskt deltagande i samhället" (2015 - 2018). Handlingsplanens aktivitetsmål beslutades av den dåvarande styrgruppen för funktionshinderarbetet med företrädare från både politik och Funktionsrätt Västmanland. Ett av aktivitetsmålen i handlingsplanen var att en till två pilotverksamheter tog fram ett bildstöd som komplement i kallelse till patient inför en rutinundersökning.

1.2 Målgrupp för pilotprojektet - Specialisttandvården

Inom specialisttandvården finns enheten oral rehabilitering med specialisttandvård för barn och unga, Pedodonti. Barnen remitterats från allmäntandvården eller hälso- och sjukvården och här ingår även barn som fortsättningsvis får all sin tandvård via specialisttandvården, så kallad revisionstandvård. I projektet ingick barn och unga med diagnoser inom autismspektrum. Fördelen med att välja just den målgruppen är deras regelbundna besök vid avdelningen samt att undersökningsmomenten vanligen ser likadana ut från år till år. Verksamheten använde sedan tidigare bildstöd för målgruppen men enbart i samband med tandvårdsbehandlingen. Bildstöd används även för andra tandvårdspatienter och behandlingar men inte lika frekvent. Barnen kallas per telefon via vårdnadshavare eller dess företrädare eftersom den personliga kontakten underlättar tidsbokning då barnen ofta har många andra vårdkontakter. I samband med telefonsamtalet informerades vårdnadshavarna om bildstödsprojektet och de som ville medverka fick kallelsen, inklusive bildstödet riktad till barnet, hemskickad. Bildstödet provades sedan vid ett besök i samband med barnets undersökning.

1.3 Stödfunktion i pilotprojektet - Habiliteringscentrum

Habiliteringscentrum har specialistkompetens inom området funktionsnedsättning och funktionshinder. Genom olika stödsatser underlättas vardagen för personer med utvecklingsstörning, autism, omfattande synnedsättning samt personer som har medfödda, omfattande och bestående rörelsenedsättning.

Delaktighet är en förutsättning för att skapa mening och värde, både för patient och vårdnadshavare, genom hela habiliteringsprocessen. Samarbete med berörda är ett mycket viktigt inslag vid kartläggning, planering och genomförande av alla insatser. Personalen måste i varje enskilt möte ta reda på vilka förutsättningar den enskilde har för att kunna medverka istället för att anta att funktionsnedsättningen är ett hinder för kommunikation. Majoriteten av Habiliteringscentrums målgrupp har behov av alternativ och kompletterande kommunikation, AKK.

2 RÄTTEN TILL INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Patientlagen framhåller att information ska anpassas till mottagarens ålder, mognad, erfarenhet, språkliga bakgrund och andra individuella förutsättningar. Rätten gäller alla som kommer i kontakt med hälso- och sjukvård samt tandvård. För att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga i sin egen vård måste

vården ansvara för att den information som ges både är tillgänglig och anpassad till individen. Rätten att få information och möjlighet att kommunicera utifrån sina egna behov och förutsättningar omnämns även i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och i FN:s konvention om barnets rättigheter. Universell utformning är ett av målen för den svenska funktionshinderpolitiken och innebär att produkter, miljöer, program och tjänster ska utformas så att alla får möjlighet att vara delaktiga. Exempelvis så kan viktig och övergripande information eller kallelse till patienter utformas universellt för att nå en så bred målgrupp som möjligt och på så vis undvika specialanpassad information. Kort och gott – information och kommunikation som är tillgänglig för personer med kommunikativa svårigheter är tillgänglig för alla.

2.1 Bildstöd

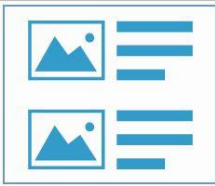
Bilder och symboler är ett alternativt och kompletterande kommunikationssätt som används för att förmedla information och underlätta förståelsen för olika situationer i tillvaron. Att köra bil där vägskyltar enbart består av text, att montera en möbel utifrån en skriven instruktion eller att leta efter en toalett när du befinner dig i ett land med ett främmande språk vore komplicerat om informationen inte kompletteras med bilder eller symboler. Bilder som stöd ökar tillgängligheten för alla men i synnerhet för personer som är kommunikativt sårbara eller som har en diagnostiserad kognitiv eller kommunikativ funktionsnedsättning.

Dokumenterad erfarenhet av bildstöd finns bland annat från 2013 då Dart Kommunikations- och dataresurscenter vid Sahlgrenska Universitetssjukhusets projekt KomHIT (Kommunikation med stöd av hjälpmedel och IT i barnsjukvård och tandvård) startade. Syftet var att tillgodose barnets rätt till kommunikation enligt Barnkonventionen och Funktionsrättskonventionen. Målgruppen för projektet var i första hand barn med funktionsnedsättning men också barn och familjer med bristande kunskaper i svenskt tal- och skriftspråk. KomHIT skulle bidra till ökad aktivitet och delaktighet under vårdvistelse och tandvårdande behandling. På kom-hit.se/research finns vetenskapliga arbeten kring användning av bildstöd inom vård och tandvård.

3 SYFTE

Syftet med pilotprojektet var att använda bildstöd i kallelse för att underlätta barnets förståelse för en rutinundersökning och därmed bidra till ökad delaktighet, trygghet och minskad oro hos barnet såväl som vårdnadshavare.

4 GENOMFÖRANDE

	Förutsättningar: Regionens utvecklare för mänskliga rättigheter kontaktade specialisttandvården som ville medverka i pilotprojektet. De såg ett behov av bildstöd riktat till barn med diagnos inom autismspektrum vid kallelse till rutinundersökning. Habiliteringscentrum kontaktades och medverkade i framtagande av bildstödet utifrån deras specialistkompetens. Projektgrupp: • Tina Bergman, övertandläkare, Specialisttandvården, VS • Annika Gingby, kommunikatör, Habiliteringscentrum, PPHV • Helén Stegling Larsson, Utvecklare mänskliga rättigheter, CRU
	Projektgruppens uppstart i februari: Beslut om projektramar • Tidsplan: maj 2018 - december 2018 • Metod: Kommunikationsstöd i form av kallelse med bilder och bildschema för undersökningen. Spiralblock och skattningsskala att använda under besöket. • Mål: Underlaget beräknades uppgå till ungefär 50 barn • Mått: Enkät till vårdnadshavare och personal samt frågor till barn
	Arbetsgruppsmöte: Tina Bergman och Annika Gingby • identifierade behov av kommunikationsstöd • gick igenom befintligt material i Bildstöd.se och på KomHit Flyktning • beskrev undersökningens alla moment • diskuterade ord och fraser som är viktiga samt val av bilder • tillverkade material
	Informationsmöte: Arbetsgruppen träffade personalen vid avdelningen för Pedodonti och • informerade om projektet • visade förslag på bildstöd samt överenskom tillsammans med personalen om vilka ändringar som behövde göras • tog foton till klisteretiketter (med bild och namn på alla medarbetare) i kallelsen
	Personalen på avdelningen för Pedodonti hade viss kunskap om kommunikation och kommunikationsstöd och därför genomfördes ingen specifik utbildning innan projektstart. Saknas kunskap är det annars viktigt att involverad personal först får utbildning.
	Uppföljning Specialistvården: Avstämning vid avdelningsmöten Projektgruppsmöten: • Uppföljning av projektets fortskridande i september • Påbörjade rapportskrivning och sammanställning av enkätsvaren i december • Färdigställande av rapport i januari 2019

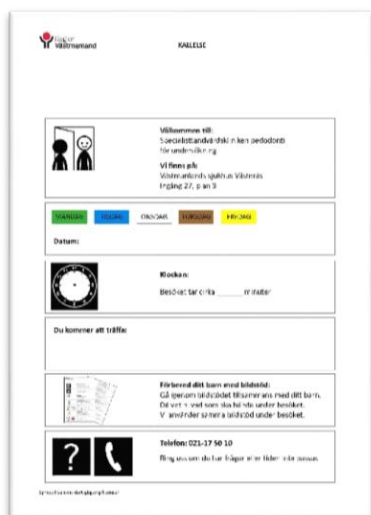
Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

5 MATERIAL

Materialet finns som bilagor i slutet av rapporten.

KALLELSE

Välkommen till:
Tandvårdscentralen för barn och ungdomar
för undersökning

Välkommen till:
Tandvårdscentralen för barn och ungdomar
Förslag 27, 8 år 3

Datum:

Klockan:
Besökets starttid: _____

Du kommer att träffa:

Förbered ditt barn inför besöket:
Gå igenom bilderna tillsammans med ditt barn.
Det är viktigt att du förklarar för barnet
varför det är viktigt att gå på tandvård.

Telefon: 021-37 50 10
Ring oss om du har frågor eller funderingar.

Kallelse med bilder

Kallelsen innehöll information om tid och plats för besöket, bild på vem barnet skulle träffa samt information om vikten av att gå igenom bildschema med barnet före besöket.

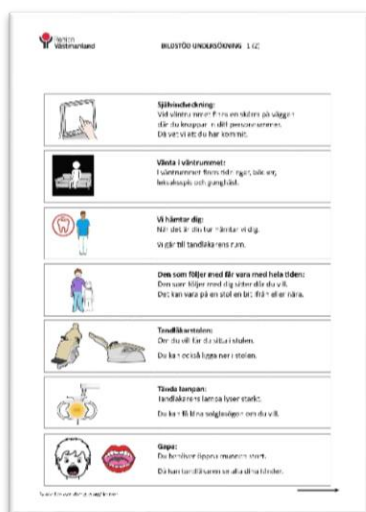
Veckodagarna markerades med samma färgsystem som används av personer som är i behov av kognitivt stöd.

Innan kallelsen skickades kompletterades den med

- markerad veckodag och ifyllt datum, ritat och skrivet klockslag samt hur lång tid besöket tar
- att fästa klisteretikett på personal som medverkar vid besöket

Tina
Tandläkare

BILDSTÖD UNDERSÖKNING 1-12

1. Välkommen till tandvården:
Välkommen till tandvården för barn och ungdomar. Du kommer att träffa en tandläkare och en tandhygienist.

2. Vi hälsar dig:
När du är här kommer du att träffa en tandläkare och en tandhygienist.

3. Du kommer att träffa:
Du kommer att träffa en tandläkare och en tandhygienist.

4. Tandläkaren:
Du kommer att träffa en tandläkare.

5. Tandhygienisten:
Du kommer att träffa en tandhygienist.

6. Gåsar:
Du kommer att träffa en tandläkare och en tandhygienist.

Bildschema för undersökningen

Ett tvåsidigt bildschema med tydlig kronologisk ordning och enkelt språk. Till varje tecknad bild finns en kort beskrivande text.

Bilderna förtydligar det skrivna ordet.

Bildschemat förklarar vad som ska hända från att barnet kommer till tandvårdskliniken fram till att barnet lämnar kliniken och säger hej då. Syftet är att underlätta förståelsen och kontrollen över vad som ska hända.

Alla bilder i schemat förutom en är hämtade från Bildstöd.se.

BILDSTÖD UNDERSÖKNING 13-17

13. Du kommer att träffa:
Du kommer att träffa en tandläkare och en tandhygienist.

14. Du kommer att träffa:
Du kommer att träffa en tandläkare och en tandhygienist.

15. Du kommer att träffa:
Du kommer att träffa en tandläkare och en tandhygienist.

16. Du kommer att träffa:
Du kommer att träffa en tandläkare och en tandhygienist.

17. Du kommer att träffa:
Du kommer att träffa en tandläkare och en tandhygienist.

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

Spiralblock i A6-format

Ett spiralblock med samma bilder som i bildschemat användes under besöket. Syftet är att personal i samspel med barnet ska kunna visa moment för moment vad som ska hända för att underlätta förståelsen.

Det finns flera typer av kommunikationsstöd som till exempel en samtalskarta men i projektet valdes ett spiralblock och nedan beskrivna skattningsskala som stöd.

Skattningsskala

En skattningsskala med tecknade gubbar med olika ansiktsuttryck användes under besöket för att öka barnens möjlighet att uttrycka sin egna upplevelse.

Frågor ställdes till de barn som bedömdes ha möjlighet att svara med hjälp av skattningsskalan.

Den första frågan ställdes i början av undersökningen; *Hur känns det att vara här hos oss?* Den andra ställdes i slutet av besöket; *Hur känns det nu?*

Enkät till vårdnadshavare

I direkt anslutning till besöket fick vårdnadshavaren fylla i och svara på fem frågor. Om upplevelsen var att barnet var mindre oroligt och bättre förberett tack vare bildstödet samt om barnet lättare kunde vara delaktigt och uttrycka sin vilja och känslor.

Enkät till personal

Efter varje besök beskrev personalen sin upplevelse av att använda materialet, om de upplevde att barnet bättre förstod vad som skulle hända, var mindre oroligt och lättare kunde vara delaktigt och uttrycka sin vilja/känslor. De svarade också på om de kunde utföra alla moment i undersökningen och om de trodde att bildstöd kan underlätta även för andra patientgrupper än barn med funktionsnedsättning.

6 RESULTAT

Under projektperioden maj till och med december tackade 25 stycken kallade patienter ja till att delta i projektet. Tre av barnen bedömdes själva ha möjlighet att svara på frågorna som ställdes, sju vårdnadshavare och sju personal fyllde i enkäten.

Två av tre barn uppgav att det kändes jättebra och bra att vara på undersökning.

Fem av sju vårdnadshavare besvarade enkätens samtliga frågor. Vårdnadshavarnas enkätsvar visar att de uppskattade bildstödet. De svarade att deras barn var mer förberett och förstod bättre vad som skulle hända vid besöket. De ansåg också att deras barn var mindre oroligt, fick möjlighet att vara mer delaktigt och kunde uttrycka sin vilja.

“Mycket bra!”, “Bra utformat”, “Jag tycker att det passar min dotter och hjälper henne att känna sig trygg”, “Bara positivt”, “Jättebra med bildstöd och att personalen kan teckenspråk. Ni är fantastiska på att möta vår son på hans nivå genom att prata direkt med honom och använda bilderna och tecken. Vi är otroligt nöjda med den hjälp vi får från er. Tack för allt hjälp och stöd!”

I de sju enkätsvaren från personalen framkom att de ansåg sig till stor del ovana med att använda bildstödet i mötet med barnet. De uppgav att de inte kunde genomföra alla beskrivna moment vid alla undersökningar. De upplevde inte att barnen var mer delaktiga, förstod bättre vad som skulle ske eller var mindre oroliga. Däremot var personalen trots allt ändå eniga om att bildstöd kan vara till nytta och även för andra patientgrupper.

“Barnet var inte så intresserad av bilderna. Idag var en dag där hon var generellt ovillig till allt. Föräldrarna hade inte tränat så mycket hemma”, “Föräldrarna var positiva till bildstödet och hade gått igenom det när de fick kallelsen. De hade inte visat bildstödet för barnet som repetition före besöket. Jag upplever att modern uppskattade bildstödet”, “Barnet klarar av tandvårdssituationen väl och behöver inte bildstöd”, “Pappan är väldigt positiv till bildstödet. Han hade med det och pratade kring kallelsen och visade bild på behandlare vid hämtning i väntrummet”, “Föräldrarna hade ambitionen att förbereda barnet långt innan men det blev bara samma morgon. Då upplevdes det som roligt, som en saga. Tidigare utan bildstöd gick det mycket bra att få titta. Idag stor oro inför spegel, avbröt då ”

7

ANALYS

Den största svagheten i resultatet är att av det antal barn som beräknades kunna ingå i pilotprojektet, ungefär 50 barn, så kallades endast hälften, 25 barn. Förklaringen till det är att samtliga individer i den utvalda målgruppen inte var inplanerade för ordinarie undersökning under perioden maj till december. Av de 25 kallade barnen så svarade endast sju vårdnadshavare på enkäten och då endast fem på alla frågor.

En annan svaghet var att verksamhetens personalstyrka reducerades då en av tre tandläkare var tjänstledig under större delen av projektet. I slutet av projektiden började även ny personal som saknade kunskap om bildstöd.

Trots att merparten av personalen hade erfarenhet och kunskap av att arbeta med bildstöd visar enkäten att majoriteten ändå upplevde användandet som ovant. Det är

därför viktigt att inte underskatta behovet av utbildning och möjligheten att praktiskt få öva bildstödsanvändning som rutin. För en lyckad implementering är det viktigt att utse en ansvarig på arbetsplatsen som kan agera som "expertstöd" för personalen i användandet och även utbilda ny personal som börjar.

Ett viktigt resultat är ändå att vårdnadshavarna upplevde att bildstödet, trots dess universella utformning, gjorde att barnen var bättre förberedda och bättre förstod vad som skulle hända. Barnen kunde med hjälp av bildstödet också vara mer delaktiga och lättare uttrycka sin vilja och känslor vilket minskade barnens oro. Personer med omfattande funktionsnedsättning behöver ofta mer individuella anpassningar än vad detta bildstöd erbjöd. Vårdnadshavarnas vetskap om att verksamheten använder bildstöd ger dem troligtvis positiv tillit vilket indirekt även påverkar barnens välbefinnande.

En möjlig förklaring till varför tandvårdspersonalen inte i samma utsträckning som vårdnadshavarna upplevde att bildstödet underlättade barnens delaktighet och minskade deras oro kan vara att den valda patientgruppen sedan tidigare var intränade på vad som skulle hända under rutinundersökningen. Personalen kanske inte heller ser att ett bildstöd vid en enda undersökning kan ha en positiv påverkan för barnets förståelse för hela dagens sammanhang.

Samtlig tandvårdspersonal svarade att bildstöd troligtvis även kan underlätta för andra målgrupper. Efter projektets avslut uppger personalen att de ser fördelar med bildstöd som de nu även använder för andra patientkategorier inom Specialisttandvården.

Projektgruppen har också haft ett inledande samtal med Folk tandvården Västmanland AB om möjligheten att prova bildstöd för en bredare målgrupp. Förslaget är att använda bildstöd för 3-åringar i deras första kallelse till tandvården.

Ett annat viktigt resultat av pilotprojektet är samverkan mellan Habiliteringscentrum och Specialisttandvården vid framtagandet av bildstödsunderlaget. Det gav förutsättningar för fortsatt framtida samverkan som bland annat kan innebära en kvalitetsförbättring av Specialisttandvårdens kunskap om och arbete med alternativ och kompletterande kommunikation.

Via KomHITs bildstödsresurs, bildstod.se, kan personal själva enkelt tillverka standardiserade bildstödsmaterial att använda som medskick/bilagor till kallelser i syfte att förbereda patienten. För att effektivt kunna kalla många patienter behöver bildkallelser gå att skriva ut eller skickas digitalt från befintligt system (universell utformning). Det är inte ett effektivt arbetssätt att hantera kallelser på det sätt som har gjorts i projektet.

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

8 KONTAKTPERSONER OCH LÄNKAR

8.1 Kontaktuppgifter

Tina Bergman – Övertandläkare, Vårdvalsenheten

tina.bergman@regionvastmanland.se

Annika Gingby – Kommunikatör, Habiliteringscentrum

annika.gingby@regionvastmanland.se

Helén Steglind Larsson – Utvecklare mänskliga rättigheter, Hållbarhet och samhälle

helen.steglind.larsson@regionvastmanland.se

8.2 Länkar för den intresserade

Centuridokument

Kallelser patientbesök Dok.nr 32061

Patientbesök och kallelser - Checklistan Dok.nr 32062

FN:s konvention om barnets rättigheter

<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

<http://www.mfd.se/delaktighet/fns-konvention>

KomHIT-projektet i Tandvården och vetenskapliga arbeten

<https://kom-hit.se>

<https://kom-hit.se/research>

Myndigheten för delaktighet – universell utformning

<http://www.mfd.se/kunskapsomraden/jobb-for-alla/varfor-bry-sig/universell-utformning>

Patientlagen

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientlag-2014821_sfs-2014-821

Sveriges mål för Funktionshinderpolitiken

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/funktionshinder/mal-for-funktionshinderspolitiken>

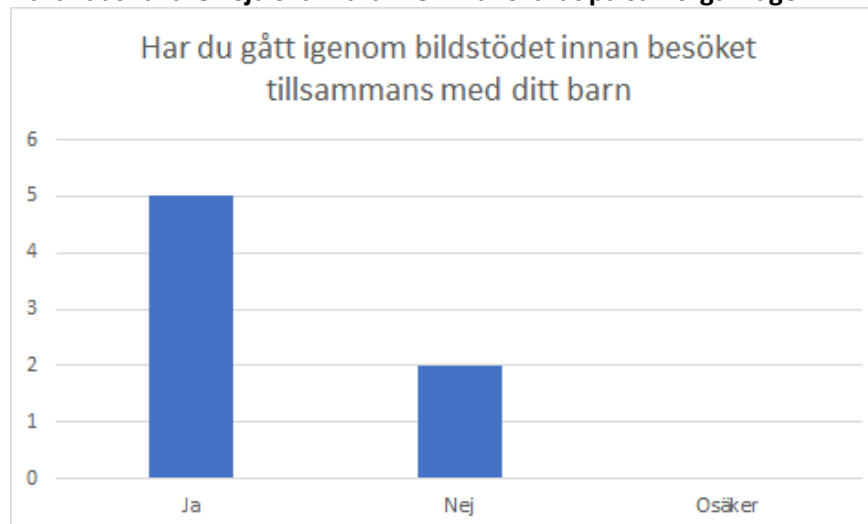
9 BILAGOR

9.1 Sammanställning enkätsvar

Barn – tre svar

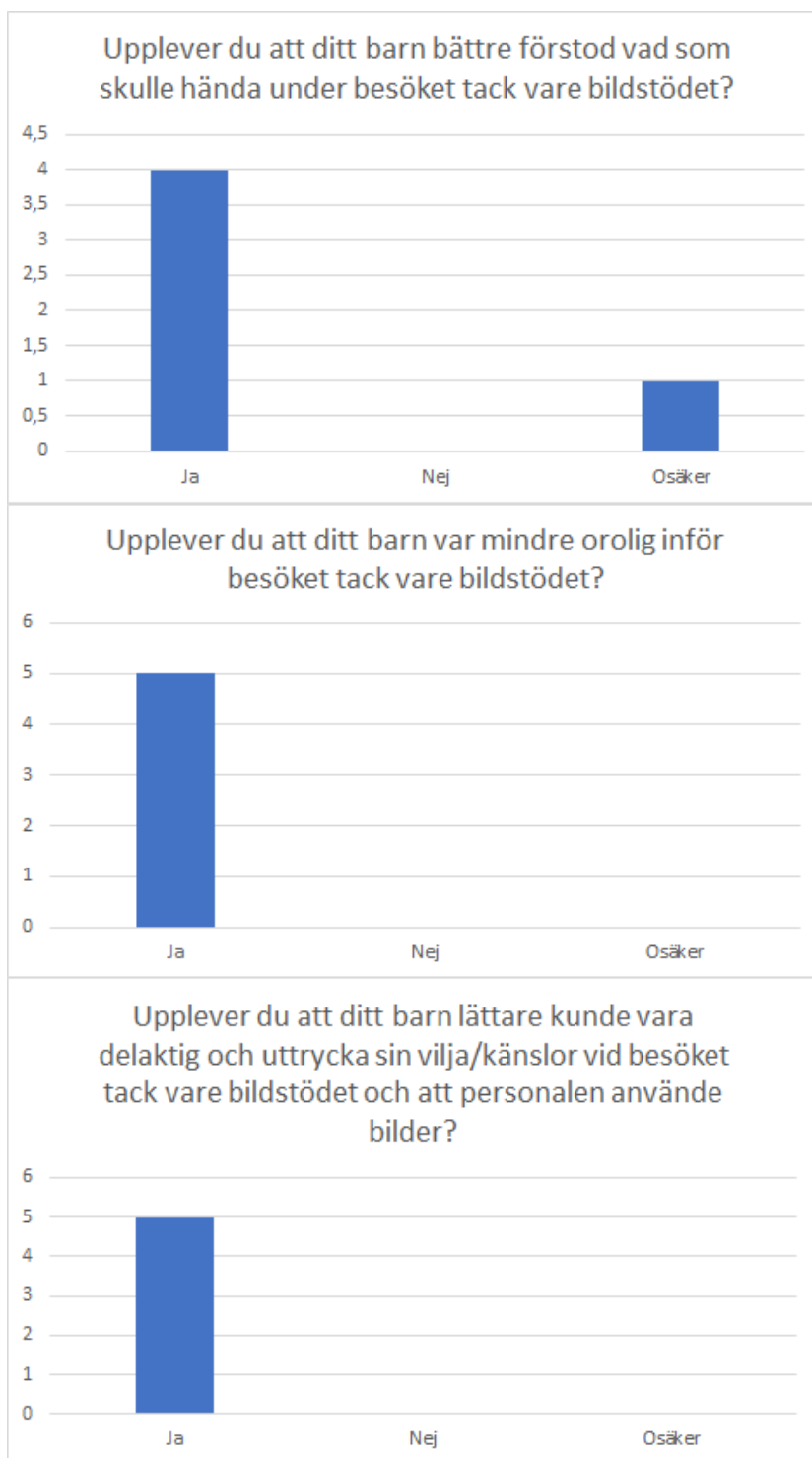
Vårdnadshavare - sju svar varav fem har svarat på samtliga frågor

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

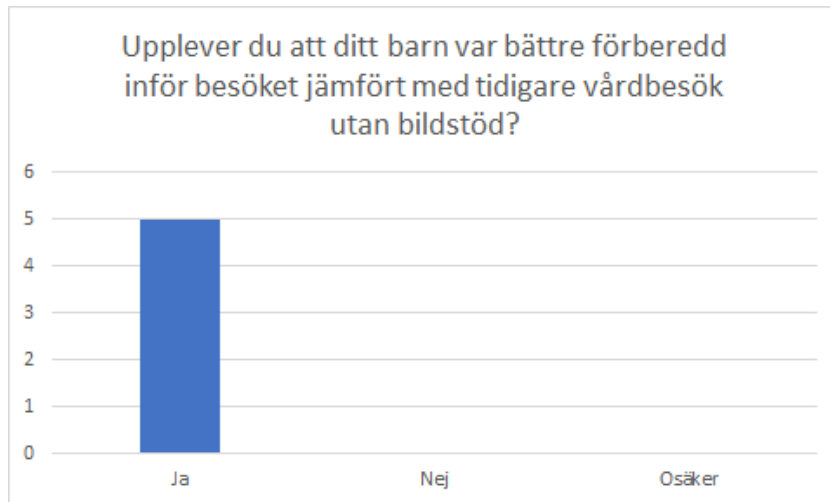
2018-01-23

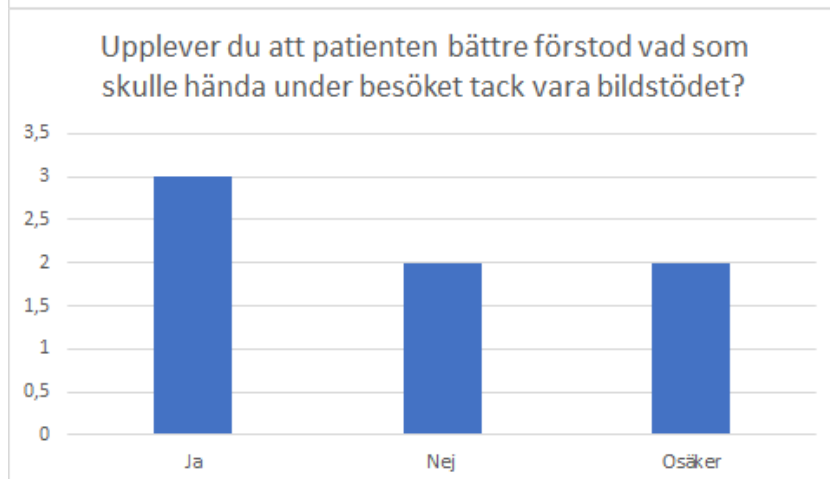
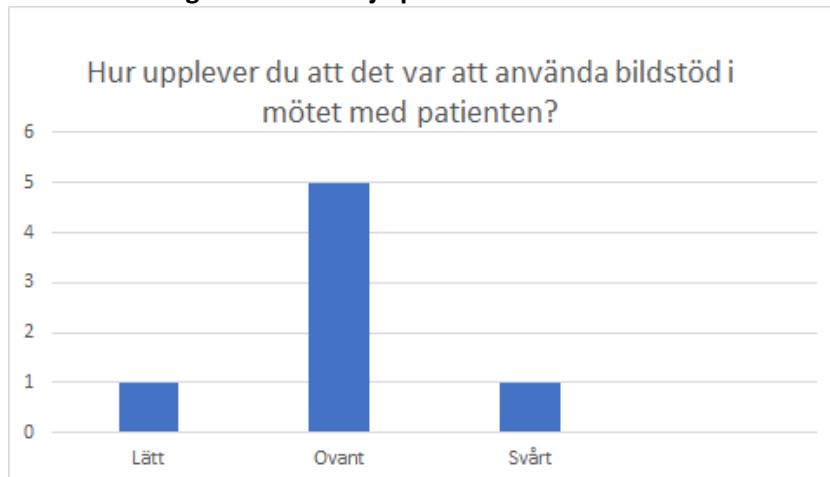
Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

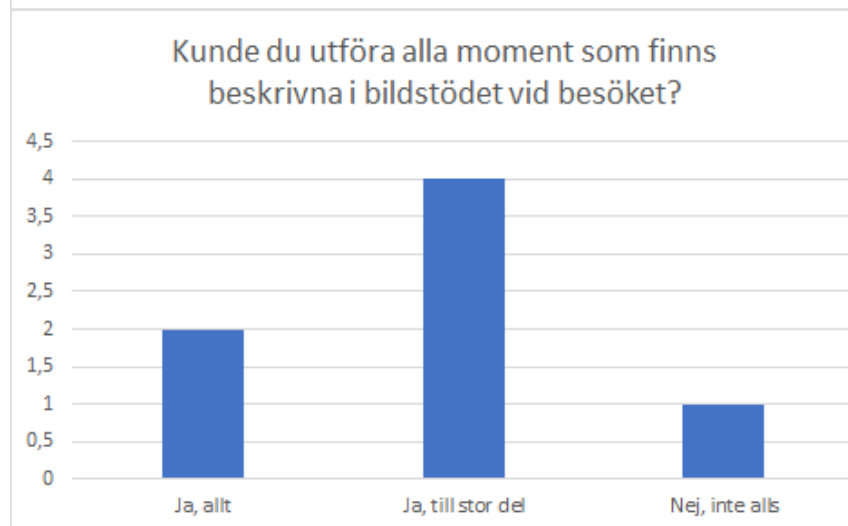
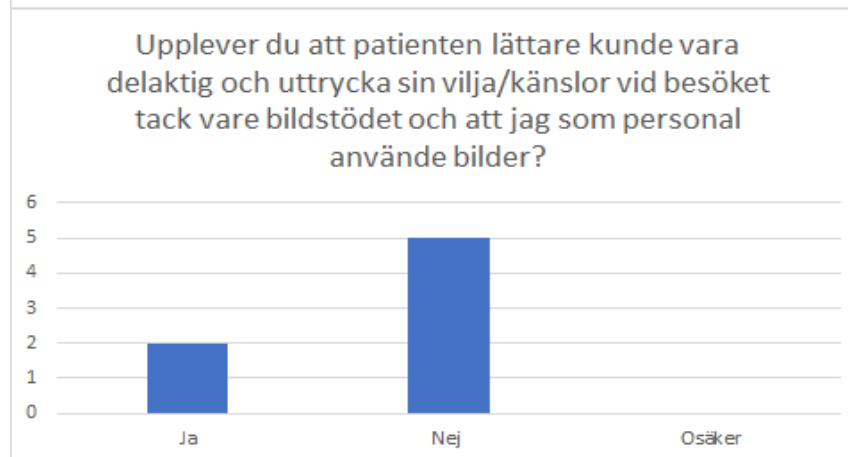
Resultat av frågor ställda till sju personal

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

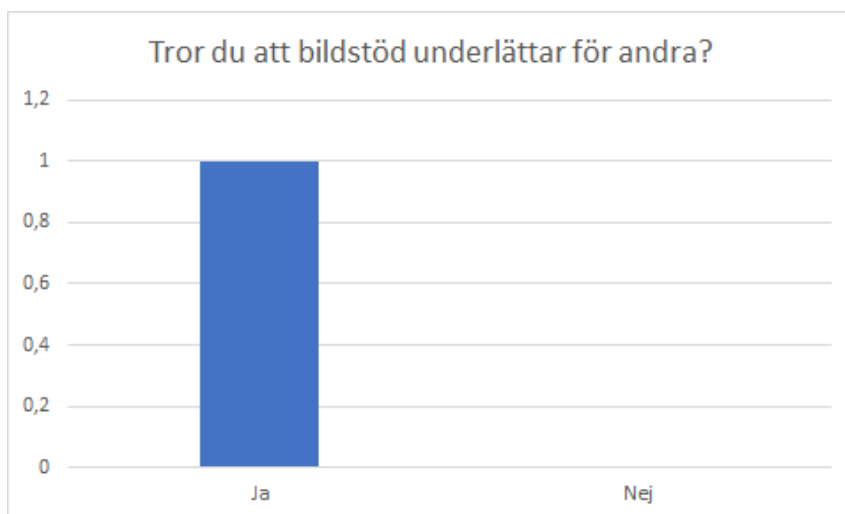
2018-01-23

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

9.2 Bildstöd

KALLELSE

Välkommen till:

Specialisttandvårdskliniken pedodonti
för undersökning

Vi finns på:

Västmanlands sjukhus Västerås
Ingång 27, plan 3

TISDAG

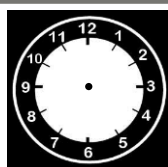
ONSDAG

TORSDAG

FREDAG

MÅNDAG

Datum:

Klockan:

Besöket tar cirka minuter

Du kommer att träffa:

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

Förbered ditt barn med bildstöd:

Gå igenom bildstödet tillsammans med ditt barn.
Då vet ni vad som ska hända under besöket.
Vi använder samma bildstöd under besöket.

Telefon: 021-17 50 10

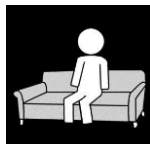
Ring oss om du har frågor eller tiden inte passar.

Symbollicenser: dart-gbg.org/licenser

BILDSTÖD UNDERSÖKNING 1 (2)**Självincheckning:**

Vid väntrummet finns en skärm på väggen där du knappar in ditt personnummer.

Då vet vi att du har kommit.

Vänta i väntrummet:

I väntrummet finns tidningar, böcker,
leksaker och gunghäst.

Vi hämtar dig:

När det är din tur hämtar vi dig.

Vi går till tandläkarens rum.

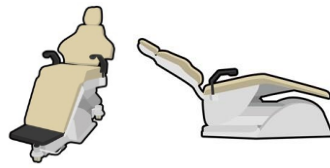
Den som följer med får vara med hela tiden:

Den som följer med dig sitter där du vill.
Det kan vara på en stol en bit ifrån eller nära.

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

Tandläkarstolen:

Om du vill får du sitta i stolen.

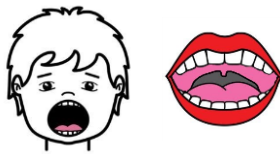
Du kan också ligga ner i stolen.

Tända lampan:

Tandläkarens lampa lyser starkt.

Du kan få låna solglasögon om du vill.

Gapa:

Du behöver öppna munnen stort.

Då kan tandläkaren se alla dina tänder.

Symbollicenser: dart-gbg.org/licenser

BILDSTÖD UNDERSÖKNING 2 (2)

Titta med spegel:

För att tandläkaren ska se hur tänderna ser ut
behövs en liten spegel.

Tandläkaren räknar dina tänder.

När vi är färdiga får du välja ett klistermärke
eller en annan liten sak att ta med hem.

Hej då!

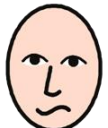
Besöket är färdigt och vi säger hej då.

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

9.3 Utvärdering

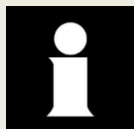
 jättebra
 bra
 så där
 dåligt
 jättedåligt

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

JTVÄRDERING TILL NÄRSTÅENDE 1 (2)

Rätten till information

Alla har rätt att få information, uttrycka åsikter och vara delaktiga i frågor som rör dem själva. Därför är det viktigt att vår information är tillgänglig.

Vi testar att använda bildstöd

Specialisttandvårdskliniken pedodonti testar att använda bildstöd för att våra patienter ska känna sig trygga inför och vid besöket.

Vi vill veta vad du tycker!

För att kunna förbättra bildstödet är det viktigt för oss att få veta vad du tycker.

Därför ber vi dig svara på frågorna nedan.

1. Har du gått igenom bildstödet innan besöket tillsammans med ditt barn?☐

Ja

☐

Nej

Om ja. Vad tycker du om bildstödet?

Om nej. Vad är orsaken till att du inte har använt bildstödet?

2. Upplever du att ditt barn bättre förstod vad som skulle hända under besöket tack vare bildstödet?☐

Ja

☐

Nej

☒

Osäker

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

JTVÄRDERING TILL NÄRSTÅENDE 2 (2)

3. Upplever du att ditt barn var mindre orolig inför och vid besöket tack vare bildstödet?

☐ Ja ☐ Nej ☒ Osäker

4. Upplever du att ditt barn lättare kunde vara delaktig och uttrycka sin vilja/känslor vid besöket tack vare bildstödet och att personalen använde bilder?

☐ Ja ☐ Nej ☒ Osäker

5. Upplever du att ditt barn var bättre förberedd inför besöket jämfört med tidigare vårdbesök utan bildstöd?

☐ Ja ☐ Nej ☒ Osäker

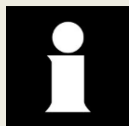
6. Övriga synpunkter:

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

UTVÄRDERING TILL PERSONAL 1 (2)

Rätten till information

Alla har rätt att få information, uttrycka åsikter och vara delaktiga i frågor som rör dem själva. Därför är det viktigt att vår information är tillgänglig.

Vi testar att använda bildstöd

Specialisttandvårdskliniken pedodonti testar att använda bildstöd för att våra patienter ska känna sig trygga inför och vid besöket.

Vi vill veta vad du tycker!

För att kunna förbättra bildstödet är det viktigt för oss att få veta vad du tycker.

Därför ber vi dig svara på frågorna nedan.

1. Hur upplever du att det var att använda bildstöd i mötet med patienten?

☐ Lätt ☐ Övant ☐ Svårt

2. Upplever du att patienten bättre förstod vad som skulle hända under besöket tack vare bildstödet?

☐ Ja ☐ Nej ☐ Osäker

3. Upplever du att patienten var mindre orolig vid besöket tack vare bildstödet?

☐ Ja ☐ Nej ☐ Osäker

4. Upplever du att patienten lättare kunde vara delaktig och uttrycka sin vilja/känslor vid besöket tack vare bildstödet och att jag som personal använde bilder?

☐ Ja ☐ Nej ☐ Osäker

Datum

Regionkontoret
Centrum för regional utveckling
Hållbarhet och samhälle

2018-01-23

UTVÄRDERING TILL PERSONAL 2 (2)**5. Kunde du utföra alla moment som finns beskrivna i bildstödet vid besöket?**

☐ Ja, allt ☐ Ja, till stor del ☒ Nej, inte alls

6. Tror du att bildstöd underlättar för andra?

☐ Ja ☐ Nej

Om ja. För vilka?

7. Övriga synpunkter:
